

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:
Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popusti.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

I. LETO

Murska Sobota, 12. novembra 1939.

ŠTEV. 35.

Borba za zaveznike

Govor sovjetskega zunanjega komisarja Molotova, ki je razčlenil sovjetsko zunanjo politiko, je vzbudil razumljivo pozornost po vsem svetu. Govoril je o razpadu Poljske, povdaril prijateljstvo do Nemčije ter napadel Turčijo, ki se je vezala z Anglijo in Francijo. Ostre besede je naslovil tudi na Ameriko, ki se je postavila ob stran Francije in Anglije. Na slednji dve državi je zvalil vso krivdo za sedanjo vojno.

Govor Molotova je v marsičem razbistril sedanji evropski položaj. 1.) Pokazal je cilj sovjetske politike. 2.) Za enkrat je treba še resno računati s sodelovanjem med Nemčijo in Rusijo. 3.) Rusija ne bo nudila vojaške pomoči Nemčiji. S slednjim so bili Nemci razočarani.

V italijanski vladi je prišlo do važnih sprememb. Od prejšnje vlade so ostali le štirje ministri. Največje presenečenje je vzbudilo dejstvo, da so iz vlade izpadli ministri, ki so bili največji zagovorniki zveze z Nemčijo. Tudi v vrhovnem vodstvu oborožene sile so bile izvršene velike spremembe, v škodo dosedanjega zavezništva z Nemčijo.

Vzrok tem spremembam je nevolja Italije, ker se je Nemčija združila z Rusijo. Naraščajoči vpliv Sovjetske Rusije na Balkanu ter nevarnost, da ne prodre do Sredozemskega morja, je odmaknilo Italijo od svoje nemške zaveznice. Da se to prepreči, je bilo treba v vlado novih mož.

Amerika je sprejela končno sklep, da bo dovolila prodajo in izvoz orožja vsakomur, kdor blago takoj plača in ga na lastnih ladjah odpelje proč. Ker sta dejansko le Anglija in Francija zmožni, da naročilo takoj plačate in da blago lahko svobodno pripelžete v Evropo, je ameriška odločitev obema državam odprla neizčrpljive vire ameriškega bogastva. Vsi veliki listi so si edini v tem, da bo ameriška odločitev na vsak način vplivala na končni izid vojne.

Ameriški listi že poročajo, da je iz Anglije in Francije že šlo v Ameriko naročilo za 15.000 letal vseh vrst ter raznega drugega

materijala v vrednosti skoraj 60 milijard din.

Italija razvija veliko diplomatsko aktivnost na Balkanu. Tako bo v kratkem podpisana prijateljska pogodba med Grčijo in Italijo. Končana so tudi pogajanja za sklenitev nenapadnega pakta med Italijo in Turčijo. Tudi z drugimi balkanskimi državami se pogaja Italija za sklenitev podobnega pakta. V toku so pogovori za sklenitev omenjene zveze med Italijo in našo sosedo Bolgarijo.

Nemška ofenziva na zapadu je baje odgodena, ker so generali prepričali Hitlerja, da bi zahtevala velikanske žrtve, a dala majhen učinek.

Nizozemska je proglasila v nekaterih obmejnih krajih obsedno

stanje. Močno je tudi zavarovala svojo mejo napram Nemčiji, ker se boji, da bi jo ta napadla in izsilila prehod preko njenega ozemlja.

Na vseh bojiščih je v preteklem tednu vladal mir in ni bilo pomembnejših dogodkov.

Gospodarska vojna traja z vso neizprosno dalje. Pretekli teden sta Anglija in Francija zaplenili skoraj 600.000 (60.000 vagonov) raznega blaga namenjenega Nemčiji. Nemčija se bori proti anleški blokadi, ki se oklepa Nemčije kakor jekleni obroč, z vsemi sredstvi. Med tem ko so Angleži do sedaj izgubili le 2 in pol odstotka od vsega svojega trgovinskega brodogoja, znašajo nemške izgube že eno petino. Skoraj gotovo je, da odločitev sedanje vojne ne bo padla na bojiščih, temveč na gospodarski fronti.

Domači pregled:

Kmetijski minister je te dni izjavil, da vlada pripravlja uredbo, s katero se bo razdolžitev kmetov pospešila in izboljšala, da pa bodo pri tem strogo varovane koristi malih vlagateljev in združništva.

Nekatere srbske ženske organizacije so se izrekle za žensko volilno pravico.

Vladne stranke so se pred dnevi sestale k važni seji. Sklepale so o občinskih volitvah ter o volivnem zakonu za občinske volitve.

JRZ v Beogradu je na svoji zadnji seji obravnaval ureditev države po drugih banovinah.

O novi stranki na Slovenskem, v znamenju delavsko kmečkega gibanja, se po pisanju „Slovenca“, snuje pri nas. Baje so hoteli delegati tega pokreta zborovati preteklo nedeljo v Ljubljani, pa jim je bilo prepovedano, ker niso prijavili zborovanja. Po pisanju „Slovenca“ je bil med delegati tudi naš pisatelj, domačin g. Miško Kranjec.

Vrhovno sodišče se je dne 1. novembra ustanovilo v Ljubljani. Poslovati pa še ne bo moglo takoj. Imenovanih bo še nekaj novih sodnikov.

„Sporazum“ je z državnega stališča potreben, ker je zaprl vsa vrata vsakemu tujemu posredovanju. Najvažnejše pa je to, da

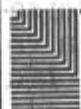
je bil sporazum sklenjen med nami in na podlagi sedanje ustave. To je rekel minister dr. Lazar Markovič na nekem shodu v Novem Sadu.

2 milijona din je odobril ban Hrvatske za kulturne in prosvetne namene svoje banovine.

Vest, da bi se pripravljalo zvišanje uradniških plač, kakor so to pisali nekateri časopisi, zanika finančni minister dr. Šutej.

Politični voditelj naše madžarske narodne manjšine dr. Imre Varady je izdal proglas, v katerem razlaga svoje mnenje, da je sedaj po sklenjenem sporazumu prišel čas, da naši Madžari osnujejo svojo samostojno politično stranko. Nova stranka bi bila pripravljena sodelovati z vlado že pri prihodnjih skupščinskih volitvah.

Po konferenci ministrov, kateri je prisostvoval tudi predsednik vlade Dragiša Cvetković je bilo izdano poročilo, da so na tem sestanku razpravljali o občinskih volitvah in reviziji zakona o občinah. Prihodnje občinske volitve se bodo vršile že po novem volivnem zakonu, ki bo vseboval določbe o tajnem in svobodnem glasovanju.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Roleta

dobite najceneje pri

N e m e c J., M. Sobota.

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

V soboto, dne 11. t. m. bo Občina Murska Sobota prodajala na javni licitaciji listje v parku in v gozdu Fazanerija. Zbirališče ob 9. uri dopoldne pred gradom. Prodajalo se bo samo proti takojšnjemu plačilu.

Predsednik občine:
HARTNER, I. r.

Sreski odbor društva Rdečega križa v Murški Soboti

namerava prirediti 3 mesečni bolničarski tečaj za ženske osebe, stare nad 17 let, ako se jih prihlasi zadostno število. Prihlasi se je na sreskem načelstvu soba štev. 18. Ker je tečaj posebno v današnjih dneh velike važnosti, zato sreski odbor Rdečega križa prosi vse, ki imajo veselje in se čutijo sposobne, da se prijavijo za tečaj. Predavanja bodo dvakrat tedensko v banovinski bolnici v Murški Soboti.

Tečaj nemščine

priredi letošnjo zimo Prekmursko okrožje kmetijskih fantov in deklet v Murški Soboti za kmečko ljudstvo. Poučeval bo ravnatelj trgovske šole g. dr. Makso Kovačič. Zaenkrat je v načrtu, da se bo poučevalo tedensko eno večerno uro in eno uro v nedeljo dopoldne. Učnina od 1—2 din na uro od osebe, kar je odvisno od števila udeležencev. Ustmene in pisne prijave sprejema predsednik Okrožja tov. Rudi Titan, Črnelavci, najkasneje do 15. novembra. Pouk se bo pričel s 1. decembrom. — Okrožje.

Izpred sodišča

Oderuštvo. Golenko Mirko iz bližine Štrigove je prišel v denarne stiske ter je hotel priti na vsak način do gotovine. Ker je pa duševno manj razvit, se je dal pregovoriti od Grubiča Franca, da mu je prodal zemljo, vredno najmanj Din 6.000—za Din 1.800.— Oblasti so smatrale to dejanje za oderuštvo in zato se je moral Grubič zagovarjati pred sodnikom poedincem Okrožnega sodišča v Murški Soboti. Sodišče je smatralo obdolženčevu krivdo za dokazano ter je Grubiča obsodilo na 1 mesec strogega zapora in 180 Din denarne kazni ter na izgubo častnih pravic za dobo 1 leta.

Preiskava proti Friedrich Štefanu, bivšemu sodnemu oficijalu v Murški Soboti je končana in preiskovalni sodnik g. dr. Odon Planinšek bo te dni odstopil spise državnemu tožilstvu radi sestave obtožnice.

M. Sobota, 8. novembra 1939.

Radi pritiska, ki ga izvaja Rusija na Finsko se v zadnjem času mnogo piše o tej mali baltiški državi, ki se krepko upira vsem moskovskim nameram, katerih cilj je spraviti malo Finsko pod svojo izključno kontrolo, kot je to napravila z Litvo, Estonko in Letonsko. Marsikateri naših čitateljev se gotovo čudi, zakaj ves svetovni tisk posveča tako živo pozornost rusko-finskemu sporu. Iz navedenega lahko vsakdo sklepa o vzrokih medsebojne diplomatske borbe.

Republika Finska meri 380.000 kv. km. ter ima okoli 4 milijone prebivalcev. Med slednjimi je 10% Švedov, ki tvorijo ostanek nekdanjega vladajočega naroda, nekoliko tisoč Rusov in Nemcev ter manjše število Laponcev. Po veri je okrog 400.000 pravoslavni, vsi ostali so evangeličani. Spočetka so bili Finci pod švedsko oblast, pred 200 leti pa so jim zavladali Rusi. Med Švedi in Rusi so se stalno bili boji za ta košček zemlje, dokler niso Rusi po stoletni borbi iztisnili Švede z vzhodnega brega Baltiškega morja. Ko je izbruhnila v svetovni vojni ruska revolucija, so prihiteli Fince na pomoč Nemci. Z njihovo pomočjo so Finci ustvarili svojo samostojno državo. To je bilo l. 1918. Pod nemško zasedbo so Finci izvolili za kralja Friderika Hesenskega, ker so pa kmalu za tem Nemci nagnali svoje vladarje, ni prišlo do uresničenja finskega kraljestva. Med tem se je zrušila tudi Nemčija in deželo so zopet zasedle ruske čete. Te pa je pregnal bivši carski general Mamnerheim. Borba za svobodno Finsko je bila končana šele l. 1920.

Rusija je bila potisnjena nazaj na konec finskega zaliva, ob katerem leži Leningrad, bivša ruska prestolnica Petrograd. Izhod iz zaliva sta stražili Estonka in Finska; slednja je postala zaradi svoje členovitosti kaj nevarno zatočišče za podmornice kake velesile in Finci so tudi vodili politiko, ki boljševiski Rusiji ni bila prijazna. Močno razumljivo je, da hočejo Rusi izrabiti sedanjo zmedo za to, da bi si priborili zopet prost izhod iz Leningrada. Na jugu Finskega zaliva se jim je to posrečilo s tem, da so prisilili pod svojo oblast Estonko.

Finska usoda močno zanima Švedsko in Norveško. Razen tega so Finci po svoji telovadbi in sportu zasloveli po vsem svetu. Povrh veljajo za narod, ki je po civilizaciji in urejenosti eden prvih na svetu. Zato vzbuja borba med njimi in Rusijo povsod neprimerno večjo pozornost, kakor pa jo je vzbujal ruski pritisk na baltiške države. Tako moremo razumeti tudi posredovanje predsednika mogočnih Zedinjenih držav Roosevelta v prilog Finske v neizprosni Moskvi.

Seznam luksuznih predmetov v smislu protidraginjske uredbe

Uredba o zatiranju draginje določa v svojem čl. 1., da spadajo pod uredbo vse najbolj neobhodne življenjske potrebe razen predmetov, ki so v seznamu luksuznih predmetov po zakonu o skupnem davku, davku na poslovni promet. Luksuzni predmeti so s tem jasno določeni. Na željo mnogih naročnikov objavljamo seznam luksuznih predmetov, kakor ga naveda zakon o skupnem davku na poslovni promet:

Ananas in pistacije, presne ali suhe, dateljni, presni ali suhi, granatna jabolka in banane, pinjole, kokosovi orehi in drugi eksotični orehi za jed.

Cvetlice za okras in nakit, natrgane, razcvete ali v popju; listje in vejice s cveticami in plodi, če vse to posamez ali povezano v vence ali šopke presega vrednost 100 dinarjev kos.

Palmove vejice in palmovo listje, prirezano ali neprirezano; morski mah; trave in veje — vse to za okras, za vence in nakite, sveže ali kakor koli posušeno, tudi barvano.

Kavlar in njegovi nadomestki, presni ali nasoljeni.

Močne alkoholne (opojne) pijače, vsa fina vina, ki imajo v sebi nad 15% alkohola ali nad 5% izvlečka (ekstrakta), šampanjec in druga vina, ki se penijo in kipe.

Navadni bonboni, sladkorčki, ratluk, alva, sadje, razen južnega, povrtnina, semenje, posladkorjeni (kandirani), po ceni, večji od 25 din za kg; fini bonboni (tako zvani svileni), napolnjeni z marmelado, čokolado in drugim; fondanti brez čokolade, marcipan, gelées, pralinés; južno sadje, seme za začimbo, lupine južnega sadja — posladkorjeni (kandirani), vse to po ceni, večji od 45 din za kg.

Čokolada in njeni nadomestki v tablah ali kosih, kakavova masa, tudi blago, popolnoma ali deloma iz kakavove mase, čokolade ali njenih nadomestkov, po ceni, večji od 45 din za kg.

Sir, fini: imperial, eidamez, rochfort, gorgonzola, grana, strachino itd. Trapistovski in emendolski sir se v smislu določb davka na luksuz ne smatra za fini sir.

Konzerve iz rakov.

Voščeno blago in blago iz cerezina (razen sveč, svečic in voščenih vžigalic).

Milo, izvzemši medicinsko, dražje od 30 din za kg; izdelki iz mila, stearina in parafina v zvezi z najfinejšo stvarino.

Umetno dišeče stvari, dišeče tolče in dišeča rudninska olja; parfumerije

Finska dežela 35.000 jezer in neizmernih gozdov preživlja težke trenutke v borbi za svojo neodvisnost in obstanek. Mogočni sosedi steguje roko po njej in vse izgleda, da se bo zgodilo tako kakor se je že neštetokrat v zgodovini: Molče je sklonil slabotni svoj tilnik pod silo močnejšega...

z etrom ali alkoholom; dišeče vode brez etra in alkohola.

Puder, rdeča in bela lepotila (rumenila in belila), dišeča; barvila za lase in ostale druge neimenovane parfumerije in kozmetična sredstva.

Predmeti za umetni ogenj vseh vrst, rakete, žabice, strelni klobučki in strelna kapice za otroške pištole, tudi napolnjene s pokalnim živim srebrom.

Olja: jasmínovo, bergamotno, iz grenkih mandeljev, rožno, iz šmarnic, vijolic, pomarančnega cveta in temu podobno.

Vezenine na bombaževl tkanini, tudi z aplikacijami, izdelane s svilenjo prejo.

Preproge, fine, orientalske, iz volne ali živalske dlake, kakor: perzijske, smirnske in tem pod., izvzemši grobe, ročno vzlane perzijske preproge s štirimi vozli na cm², kakor tudi smirnske preproge z dvema vozli, izdelane na roko.

Čipke, volnene.

Svillena preja za nadrobno prodajo (za šivanje, pletenje, vezenje) na lesenih vretencih, papirju, v klobčičih itd., za izdelavo mrež in pozamentarij, enonitna ali večnitna: surova, prekuhana, beljena, barvana tiskana.

Goste svillene in polsvillene tkanine, če se ne uporabljajo za izdelavo in popravilo: padal, aeroplanov, aerostatov, zrakoplovov in prahovnic za potrebe narodne obrambe.

(Konec prihodnjič.)

SLUŽBENE OBJAVE ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTO

Važni sklepi.

Na dokaj dobro obiskanem članskem sestanku, ki se je vršil v ponedeljek dne 6. novembra t. l. v posebnih prostorih restavracije g. Ludvika Baca v Murški Soboti so bili sprejeti sledeči važni sklepi, ki jih objavljamo članstvu radi ravnjanja.

Uredba o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije.

Predsednik združenja g. Franjo Čeh je navzočim obrazložil namen predmetne uredbe in dalekosežne posledice prestopkov in prekrškov te uredbe. Po zanimivi debati so bile sprejete smernice, ki naj služijo članom odbora za pobijanje draginje pri delu razčiščenja eventualnih sporov. Te smernice se glasijo:

1.) Združenje trgovcev ugotavlja, da v srezu mursko-soboškem v trgovini na drobno ni nastopila prodražitev blaga radi zunanje-političnih dogodkov. Tudi niso bili ugotovljeni nikaki slučajji kopičenja blaga v svrhu špekulacije ali veriženja, kot so navedeni v uredbi za pobijanje draginje.

2.) V kolikor bi se ugotovili prekrški oziroma prestopki proti gornji uredbi, je potrebno, da se za vsak posamezni slučaj glede višine čistega dobička, ki je običaj za tozadevno stroko in kraj, izjavi pristojno Združenje trgovcev in Zbornica za TOI.

3.) Za obtožbo po gornji uredbi mora biti merodajna cena, za katero je bilo blago prodano, nikakor pa ne cena, označena na blagu bodisi v lo-

kalu, bodisi v izlozbah. To pa radi tega, ker je tu udomačeno trgovanje, oziroma takozvano „glihanje“ s strani odjemalcev, zlasti še v nekaterih strokah tako, da to onemogoča trgovino s stalnimi cenami.

4.) Z ozirom na ugotovitve pod točko 3.) smatra Združenje za potrebno, da oblast prepove mešetarenje oziroma „glihanje“ s strani odjemalcev. To bo omogočilo stalne cene, točno kalkulirane cene. Prav tako naj se prepove vsako popuščanje teh stalnih cen s strani prodajalcev.

5.) Za majhne prekrške in prestopke po gornji uredbi in za take prekrške in prestopke, za katere ni dokaza, da so bili storjeni namenoma, naj se izreka le opozorilo.

6.) Za izračunavanje čistega dobička naj bodo poleg režijskih stroškov merodajni tile vidiki: pokvara blaga v izlozbah, kalo, lom, razvrednotenje radi barve vzorca, radi kroja, riziko dubioza i. t. d.

K gornjim smernicam opozarja združenje vse člane, naj si takoj po objavi teh, uredijo prodajo po stalnih cenah in da že takoj pričnejo odpravljati takozvano „glihanje“. Po izlozbah in po trgovinah naj razobesijo opozorila, da se vrši prodaja izključno po stalno fiksnih cenah. Člane, ki se bodo ravnali po teh navodilih, bo tudi mogoče uspešno zagovarjati v slučajih, kjer se jih bo po uredbi o pobijanju draginje preganjalo. Ta navodila veljajo za prodajo blaga, ki spada pod udar te uredbe. Prodaja luksuznih predmetov, oziroma predmetov in blaga, ki jih našteva spisek luksuznih predmetov zakona o skupnem davku na poslovni promet, je prosta. Spisek luksuznih predmetov bomo objavljali postopoma pod službenimi objavami Združenja trgovcev v „Murski Krajini“.

Zgradarina.

Predsednik je navzoče obvestil in opozoril, da morajo hišni lastniki vložiti do konca tega meseca napovedi za zgradarino. Napoved za zgradarino mora vložiti vsak lastnik hiše ne glede, če jo sam rabi ali ne, to se pravi, če sam biva v njej ali oddaja posamezne prostore v zgradbi v najem. V napovedi se morajo navesti podatki o faktično prejetih odškodninah — najemninah — ali najemninsko vrednost prostorov, katere uporablja lastnik hiše sam. Najemninska vrednost se ocenjuje po najemninah sličnih prostorov v drugih zgradbah, kjer se za v najem oddane prostore plačuje najemnina. Če kdo od članov združenja, ki je lastnik hiše, želi, da se mu pri sestavi predmetne napovedi pomaga, naj se med uradnimi urami zgleda v pisarni združenja.

Zasedanje reklamacijskega odbora.

Navzočim je bilo sporočeno, da bo od 21. novembra t. l. zasedal reklamacijski odbor. Člani, ki so proti odmeram pridobnine ali zgradarine vložili pritožbe, naj se v tej zadevi zgledajo pri členu reklamacijskega odbora g. Franju Čehu predsedniku Združenja trgovcev v Murški Soboti, da ga informirajo o vsebini pritožbe itd. Najenostavneje je, da mu izročijo prepis pritožbe.

Obdaritev revnih otrok — šolarjev obmejnih šol.

O predmetnem vprašanju se je prav živahno razpravljalo. Predsednik je pojasnil, da je Zveza trgovskih združenj dravske banovine v Ljubljani na predlog združenja trgovcev v Mariboru sklenila, da izvede širokopotezno

akcijo za podpiranje revnih otrok šolarjev obmejnih šol. Vsako Združenje trgovcev v dravski banovini, izvede v svojem delokrogu nabiranje raznih daril bodisi v denarju ali blagu. Ta darila bodo poslana obmejnemu združenju, da izvršijo po gotovem načrtu obdaritev revnih otrok, ki so gojenci izrečno najbolj eksponiranih obmejnih šol. Torej celokupno trgovstvo dravske banovine pristopa k akciji obdaritve revnih otrok teh obmejnih šol. Doslej so take obdaritve opravljala razna humana in druga dobrodelna društva. Ta društva so nabirala darove po večini pri trgovcih, ki se jih nikoli ni omenjalo. Zato hočejo trgovci sedaj to akcijo sami izpeljati. Sklenilo se je, da pošlje vsak trgovec oziroma član združenja, primerno darilo v pisarno združenja, kjer prevzame poseben socialni odsek te darove. Kdor nima prikladnih darov za te revne šolarčke naj pošlje primeren denarni prispevek. Z nabranim denarjem se bodo nakupila praktična blaga, kakor obleke, perilo in obuvala. Združenje, oziroma ta socialni odsek, si izbere nekatere obmejne šole, ki pridejo letos za obdaritev na vrsto. Naglašamo, da pridejo za obdaritev v poštev samo otroci obmejnih šol. Ta akcija ima poleg socialnega haska predvsem nacionalno vzgojni pomen, katerega je treba posebej podpreti pri tistih, ki živijo v krajih ob meji, kjer je upliv potujčevanja najmočnejši. O tem bodo člani dobili še posebno okroglo, kjer se jih bo vabilo, da pričnejo čimprej s prispevanjem darov v gornjem smislu. Povdarilo se je na tem sestanku, da naj nihče od članov združenja ne izostane od te dobrodelne akcije. Odbor socialnega odseka je sestavljen takole: Brumen Joško Murska Sobota, Kihar Franc Murska Sobota, Kardoš Evgen Murska Sobota in Hahn Izidor Murska Sobota.

Obratovanje v trgovinah v zimskem času

Združenje je dobivalo v poslednjem času predloge iz vrst članstva iz Murske Sobote, naj bi se za trgovine v Murski Soboti delovni čas reduciralo. Ta predlog je bil podprt z vidikov štedenja na kurjavi in razsvetljavi, kakor tudi zaradi nerentabilnega dela v trgovinah po 6. uri zvečer. Sprejet je bil soglasen sklep, da se trgovine v Murski Soboti od 1. novembra do 28. februarja zvečer zaprejo ob 6. uri. Objavljamo ta sklep s pristankom, da stopi omenjen zimski delovni čas takoj v veljavo in sicer z dnem objave v „Murski Krajini“. Ta sprememba delovnega časa je obvezna samo za trgovine v Murski Soboti. Trgovinam

na deželi pa priporočamo, da se po potrebi temu redu pridružijo.

Poučni tečaji.

Na sestanku se je tudi poročalo o izvršenih pripravah za organizacijo raznih poučnih tečajev. Te priprave so bile sprejete z zadovoljstvom na znanje in ker so odličnega vzgojnega pomena za trgovstvo kakor tudi trgovski naraščaj je sklenil sestanek, da se naj ti tečaji vršijo pod okriljem združbe trgovcev, ki da za poučevanje šolske prostore in vsa druga sredstva na razpolago.

K današnji številki smo priložili vsem, ki so zaostali z naročnino položnice.

Uprava Murske Krajine prosi, da naj vsak izpolni svojo dolžnost in nakaže naročnino.

Iz bolnišnice

— Györköš Ana, posestnica iz Gomilice je v hlevu privezovala telico, ki jo je sunila in ji zlomila desno roko.

— Vlahek Ivan, delavec pri gradnji mostu v Petanjcih je padel z rušta in si poškodoval prsni koš.

— Županek Franca, pos. sina iz G. Petrovec je na meji v Martinju obstrelil nek graničar. Prestreljeno ima desno nogo.

— Filipič Jožef, delavec iz Petanjec si je med delom z nožem močno vrezal v roko.

— Tratnjek Franc, pos. sin iz Bakovec je padel in si izpahnil levo nogo.

— Cener Aleksander, 2-letni cigan iz Borejca se je igral z žago in se ranil na levi rami.

— Šlager Ana, viničarka iz Turjanskega vrha je med delom padla in si zlomila levo nogo.

Vsi ponesrečenci se zdravijo v soboški bolnišnici.

Dvorezni nož

Tako pravimo ljudem, ki se potegavajo za dvojno prijateljstvo ne da bi prijateljem odkrito povedali svoj namen. To se lahko dogaja v politiki, ker je neznajna, nikdar pa ne bi se smelo dogajati v primerih, kjer se obravnavajo resne stvari, ki imajo svojo povezanost tudi v gospodarski in socialni dobri ter dobrem sedstvu.

Do bližnjega bodi značajan in odkrit, ker boš le tedaj vreden spoštovanja.

Proda se

dnevno mleko. Več se poišče v trgovini Brata Brumen v Murski Soboti.

DOMAČE VESTI

SOBOTA

— Obisk. Predsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani g. Dr. Vladimir Golia je prispel začetkom tega tedna v Mursko Sobotu, kjer se bo zadržal radi uradnih opravkov nekaj dni.

— Kino-operaterski izpit sta v Ljubljani z uspehom položila gg. Hajnal Janez in Kukanja Vladimir oba elektromonterja pri tukajšnjem občinskem elektrotehničnem podjetju. Čestitamo!

— Če ste si nabavili radioaparata pri nas, Vam stavimo prav radi na razpolago naš specialni aparat za iskanje motilcev in naše šolano osobe. — Obrnite se na nas! — RADIO NEMEC, Murska Sobota.

— Podpora gasilski četli. V fond za zidavo gasilskega doma čete Murske Sobotu so darovali: g. Podnešek Janko, javni notar 100 din, tvrdka „Bata“ 100 din, Kmečka posojilnica r. z. z n. z. 100 din in Mataj Franc, uradnik 20 din, zakar se uprava čete prisrčno zahvaljuje.

NAZNANJAM

cenjenemu občinstvu, da sem odpril trgovino z mešanim blagom

J. REHN, M. Sobota

RADGONSKA CESTA
(bivša trgovina A. Fürst in Sin).

Na zalogi bom imel stalno vse vrste
špecerijsko, kolonijalno, stekleno in galanterijsko blago.

Javljam cenj. odjemalcem, da bom pazljivo in solidno postregel vsakega ter zadovoljil v vsakem pogledu.

SPORT

ISSK MARIBOR : SK MURA

Po odredbi Ljubljanskega nogometnega podsveza se odigra finalna pokalna tekma za mariborsko okrožje med domačo Muro in ISSK Mariborom v nedeljo, dne 12. novembra 1939 popoldne ob 1/2 3 uri.

Ta tekma bo zadnja v letošnji sezoni. Priporočamo občinstvu, da to zanimivo in napeto tekmo polnoštevilno poseti.

Mura je letos absolvirala 21 tekem. Zmagala je 13-krat, izgubila 7-krat in neodločeno igrala 1-krat. Razlika golov 75 : 36 v korist Mure.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 9. XI. ob 20 30 uri
v soboto, dne 11. XI. ob 17 30 uri
ob 20 30 uri

Veseloigra

„MALA ADMIRALKA“

Woll-Albach Reiti Traudi Stark
R. Romanovski

Sodeluje naša kraljevska mornarica! Film je v celoti posnet v biseru našega divnega Primorja — Dubrovniku!

Film poln divnih posnetkov našega Jadrana! Evropska Shirley Temple kot „mala porednica“ in nepridiprav; pozneje pa, kot angel miru!

V nedeljo, dne 12. XI. 1939

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„MALA ADMIRALKA“

Znižane cene: 2—, 3—, 5— din

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“ in predigra.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 12. XI. ob 15 30 uri
ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri

v ponedeljek, dne 13. XI. ob 20 30 uri

Velefilm

„PO OVINKIH DO SREČE“

Ewald Balser Lili Dagover
Viktor Staal

Pretrsljive zgodbe iz življenja lepe, mlade žene, ki izven zakona išče pravo ljubezen! Kriza današnjega „meščanskega“ zakona!

Dodatek: Najnovejši „Foxov“ tednik in predigra.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Požari

Bakovci. Pred nekaj dnevi je začel goreti kup slame na dvorišču posestnice Ane Perkič v Bakovcih, ki se je nahajal v neposredni bližini gospodarskega poslopja. Domači gasilci so takoj nastopili. V prav kratkem razdobju so na požarišče dospeli tudi gasilci iz Kroga. Vreme je bilo suho in vetrovno, zato je obstajala nevarnost za razširjenje ognja na sosednja poslopja, ki so vsa lesena in s slamo krita. Toda gasilci so to zabranili ker so poslopja toliko časa polivali dokler niso ogenj v kupu slamo pogasili. Nastop gasilcev je bil pravilen zlasti v tem pogledu ker niso ogenj z močnim curkom vode napadli ampak so ga le lagano močili in s tem zabranili dvigovanje ogorevkov, ki bi jih veter lahko odnesel po vasi in tako povzročil leteči požar, ki je najbolj nevaren.

Vadarci. Dne 30. oktobra t. l. ob 17. uri je zbruhnil požar na stanovanjskem poslopju g. Bertalanč Josipa v Vadarcih in sicer na podstrešju v bližini dimnika kar da slutiti, da so ogenj zanetile iskre, ki so prihajale iz razpokanega dimnika. Ogenj se je hitro razširil na gospodarsko poslopje, ki je bilo prizidano k stanovanjskemu poslopju, napolnjeno s krmo in krito s slamo. Objel in uničil je tudi shrambo za orodje in svinjske hleve v katerih so zgorele 2 svinje in 10 kur. Na požarišče dospelim domačim in okoliškim gasilcem se je posrečilo zabraniti širjenje požara na sosednja poslopja, ki se nahajajo prav blizu. Rešili so tudi živino, pri čemur se je ena telica tako opekla, da so jo morali zaklati.

Požar je uničil g. Bertalančev gospodarsko poslopje, vse poljske pridelke in streho stanovanjske hiše. Škoda je zelo velika in je tembolj občutna, ker so bila poslopja prav nisko zavarovana. Resno opominjamo vse posestnike, naj ne skladajo v bližini dimnikov na podstrešjih snovi, ki so lahko umetljive in naj v lastnem interesu skrbno pazijo, da ne bodo dimniki razpokani, temveč vedno dobro sarajhani.

KINO

Mala admiralka

Mala Kristl si je z drugimi izletniki ogledovala bojno ladjo „Orao“. Med tem, ko so drugi zapustili brod pa je dekle zaspalo v oficirski obednici baš na Juričevem mestu. Najdejo jo še le ko je ladja že na visokem morju. Kapetan poveri preiskavo Juriču, ki naj dožene kako je Kristl prišla na ladjo a obenem odredi, da morajo vsi častniki skrbeti za otroka. Med tem je prispelo radio poročilo, da je Kristl vnukinja ameriškega konzula v Dubrovniku. Jurič dobi dopust, da odpelje dekle na dom. A tam ga ne sprejmejo in ga vržejo na cesto. Pri tej priliki spozna lepo Mary, s katero

se dogovorita izlet po Sredozemskem morju. Jurič nima pojma, da je Mary konzulova hči. Kristl potuje z njima. Ko Jurič zve kdo je Mary, misli, da je Kristl njena hči, med tem ko je Mary uverjena, da Kristl nezakonski otrok Juriča. Silni humoristični zapletljivi in smešne situacije. Končno pa le konzul razjasni, da je Kristl hči njegove pokojne hčerke.

Pot do sreče

V razkošnem stanovanju založnika Thomasa Brachta gostje gospodarja. Zaman. Njegova žena telefonično informira na Dunaj kje je mož. Odgovor: Odpotoval je že pred dnevi. Slednjič se vrne iz Münchena. Žena najde pri njem kabaretski program z

imenom pikantne mlade Danielbi. To ji je dovolj, da se njena čustva do moža ohladijo in da se vrne domov k očetju. V vlakcu spozna mladega inženjera Holberga, ki se vrača iz Meksike. Medsebojno spoznanje rodi ljubezen. Mlada igralka Marijana pregovori gospo Hanno, da odpotuje s Holbergom v planinski hotel, kjer preživita nekaj srečnih dni. A Hanna se kmalu iztrezni... Nenadoma odpotuje k svojemu možu, ki jo radostno sprejme. A zakonske krize še ni konca. Nekoč jih sreča igralka Marija, ki misli, da je Bracht inženjer Holbert. Hannina pustolovščina v planinskem hotelu pride na dan, kljub temu pa najdeta oba zakonca pot do končne sreče.

Naredba

ban dravske banovine proti neupravičenemu prehajanju državne meje.

Da se prepreči neupravičeno prehajanje čez drž. mejo izdajem radi očitovanja javnega miru in reda iz ob- čih javnih koristi na podlagi člena 67. v zvezi s čl. 65 in 66 zakona o no- trantni upravi naslednjo

naredbo:

§ 1.

Po členu 69. točka 2., zakona o notranji upravi v zvezi s § 12. zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o notranji upravi se kaznuje z denarno globo od 10 do 1000 din, v primeru neplačila v odrejenem roku pa z zaporom od 1 do 20 dni, kolikor ne spada dejanje pod odredbe drugih kazenskih predpisov:

1.) Kdor poskuša iti čez državno mejo tajno, ali na mestih, ki niso odredjena za prehajanje.

2.) Kdor prekorači državno mejo, ali potuje po državi s tujim potnim listom ali dokumentom.

3.) Kdor da svoj potni list ali listi- no za prekoračenje meje v uporabo drugi osebi.

4.) Kdor na kakršenkoli način po- maga osebi, da tajno pobegne iz kraljevine ali ji pri izhodu iz kraljevine ali pri tajnem vходу v kraljevinu po- maga, da prekorači državno mejo taj- no, ali na mestih, ki niso določene za prehod, ali kdor da takim osebam stanovanje ali skrivališče.

§ 2.

Ta naredba stopi v smislu čl. 71 zakona o notranji upravi v veljavo z dnem, ko bo objavljena v Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine.

Ljubljana, dne 26. oktobra 1939.

KRALJEVSKA BANSKA UPRAVA
DRAVSKE BANOVINE.

Ban:
Dr. NATLAČEN, s. r.

OGROMNA IZBIRA RADIOAPARATOV

MINERVA
ORION
MENDE
KÖRTING
BRAUN
SACHSENWERK

z **dvoletnim** jamstvom
strokovne radiodelavnice

NEMEC JANEZ

MURSKA SOBOTA.

Kompl. baterijski superji
že od 2.800.— Dinarjev.

Ceni. naročnike

našega lista, ki še niso porav- nali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

Ne pošiljajte v inozemstvo živil

Beograd, AA. Obveščajo se vsi, ki naslavlajo svoje pošiljke v inozem- stvo, da je odbor za izvoz pri Na- rodni banki v soglasju s finančnim ministrom izdal odlok, da se prepove pošiljanje poštnih pošilk, ki vsebuje- jo življenjske potrebščine in vse dru- ge proizvode, ki so bodisi delno ali pa v celoti tujega porekla. Izrečno je pre- povedano pošiljati v poštnih zavitkih, kakor tudi v zavitkih pod označko „vzorec brez vrednosti“ v inozemstvo pošilk, ki vsebujejo kavo, čaj, ka- kao, poper in ostale začimbe, dalje čokolado, riž, milo, volnene in bom- bažne stvari, tkanine, platno, svilene tkanine, usnjene izdelke itd. Carinar- nicam je bil izdan nalog, da vrnejo vse pošiljke, ki so bile poslane v tu- jino in ki vsebujejo takšne stvari. Zato se opozarjajo osi zainteresirani, da ne oddajajo na poštah pošilk s takšno vsebino, da ne bi imeli nepotrebnih stroškov in da ne bi zgubljali časa, ker bodo vse takšne pošiljke pošilja- teljem vrnjene.

Poziv

**k vložitvi davčnih napovedi
za odmero zgradarine za
davčno leto 1940.**

Za vsako poslopje, ki je po pred- pisih Zakona o neposrednih davkih za- vezano zgradarini, se mora v zmislu raspisa Min. Fln. Od. Por. od 9/X. 1939. št. 66.402/III, vložiti davčna napoved

v času od

1. do 30. novembra 1939.

Napoved se mora vložiti posebej za vsak objekt, ki je v katastru vpi- san zasebno, četudi bi imel dve hišni številki. Za več objektov se more vlo- žiti samo ena napoved le v slučaju, če nosijo vsi ti objekti samo eno hiš- no številko ter so vpisani v en sam katastrski list.

Napoved se mora vložiti tudi za ona poslopja, ki uživajo začasno davč- no olajšavo.

Davčno napoved izpolnjuje in vlaga:

- 1) *resnični posestnik. Če je poslop- je v posesti več oseb, vložijo napo- ved vse skupaj;*
- 2) *za zadrugo starejšina;*
- 3) *za pravne osebe njihov predsta- vitelj ali zastopnik, za mladoletne njih- ovi roditelji ali varuhi, in*
- 4) *za mase njihovih zastopniki.*

Napoved more vložiti tudi poob- laščenc, ki pa mora v tem slučaju napovedi priložiti pooblastilo.

Napoved se mora izpolniti v vseh stolpcih po vrstnem redu v obrazcu. Vsakega najemnika je treba vpisati pod posebno zaporedno številko.

Letni kosmati dohodek (najemnina) se mora vpisati v višini, ki je pogo- jena v času tega poziva.

Pod letnim kosmatim dohodkom (najemnino) se razume vsaka odškod- nina najemnika hišnemu lastniku za uporabljanje poslopja.

Kot odškodnina za uporabo po- slopja se smatrajo:

- 1) *najemnina v gotovini;*
- 2) *vrednost dajatev, ugodnosti in obvez, ki jih najemnik daje, vrši ali dolguje lastniku poslopja kot odškod- nitno za uporabo;*
- 3) *dajatev v naravi (hrana, vzdr- ževanje in pod.);*

Najnovejši RADIO APARATI

Na zalogi vse naj-

model 1940 dospeli!

boljše znamke kakor:

HORNYPHON, KÖRTING, RADIONE, BRAUN i. t. d.

Aparate predvajamo v trgovini, ali na domu brez vsake obveznosti za nakup.

Ugodni plačilni pogoji, nizke cene!

ŠTIVAN ERNEST, TEHNIČNA TRGOVINA M. SOBOTA.

Cene vseh vrst koles in šivalnih strojev globoko znižane!

4) *vsote, ki jih je najemnik potro- šil ali plačal vnaprej za prepravlja ali popravila poslopja (stanovanja), če zato plača sorazmerno nižjo najemnino;*

5) *namesto posestnika plačani dav- ki, zavarovalne premije, amortizacije dvigala in pod.*

Vrednosti obvez iz točke 2) in 3) se morajo spremeniti v denarno vred- nost in v napoved vpisati višino le te.

Lastniki, ki poslopje ali njegov del uporabljajo sami, oziroma ga prepuš- čajo v uporabo drugim brezplačno, morajo kot kosmato najemnino napo- vedati oni znesek, ki bi ga mogli dobiti za to poslopje, če bi je dali v najem.

Na enak način se mora napove- dati kosmata najemnina za ona po- slopja oziroma njihove dele, ki v času objave poziva niso dane v najem, tem- več so ostale neuporabljene.

Pri poslopih, ki so dana v najem (zakup) skupaj z vrtom ali zemljiščem iznad 500 kv. m., se mora posebej napovedati najemnina, ki se plača za poslopje ter posebej ona za vrt ali zemljišče. Baš tako naj se posebej napove najemnina za pohištvo, orodje, pravice, vezane s poslopijem itd. Če od- škodnina za vrt in zemljišče iznad 500 kv. m., za pohištvo, orodje itd., ni posebej pogojena, je treba v stolpec za opombo napisati, v kakšnem soraz- merju je najemnina za poslopje na- pram oni za vrt, zemljišče, pohištvo itd ter kolikšna je površina vrta in zemljišča.

Pripominja se, da se smatrajo hod- niki, prehodi in vhodi v hiše ter njih- ovi posamezni oddelki kot postran- ski prostori in da se mora vsako po- sebno dajanje v najem prostorov v hodnikih, vlohah in prehodih prav ta- ko napovedati.

Pri poslopih, ki se dajejo v najem (zakup) samo za čas sezone, se mora napovedati kot letna kosmata najem- nina vsota one najemnine, ki je pla- čana za čas sezone.

V opombi davčne napovedi je tre- ba vpisati, če in kje ima davčni za- vezanec še kako poslopje.

Stolpce, ki se vanje vpisuje števi- lo oddelkov kakor tudi one, ki je va- nje vnešena letna najemnina, je treba na koncu posamično seštetati.

Izpolnjeno napoved podpisujejo najemniki (stanovalci, zakupniki) v odrejenem stolpcu po vrsti, kakor so vpisani v najem dani prostori.

Najemnik ne sme napovedi pod- pisati predno ni vanjo vpisan znesek najemnine, ki jo plača za poslopje (stanovanje ali prostor).

Kdor davčne napovedi ne vloži v roku, odrejenem s tem pozivom, plača kot kazen 3%, a kdor je ne vloži niti na pismeni poziv v nadaljnjem roku osmih dni, 10% od odmerjenega o- snovnega davka.

Davčnega zavezanca, ki bi v na- menu izogniti se plačanju davka, vpi- sal v davčno napoved neresnične izja- ve, napovedal manjšo najemnino (za- kupnino) oziroma zatajil davčni ob- jekt, zadenejo kazenske posledice čle- na 142 Zakona o neposrednih davkih zaradi zatajbe.

Če najemnik (zakupnik, stanovalec) podpiše in potrdi neresnične izjave, je kazniv po čl. 138 Zakona o nepo- srednih davkih z Din 50—500.

Če je davčni zavezanec nepismen ali ne zna napovedi izpolniti, jo lah- ko da na zapisnik pri pristojni obči- ni ali davčni upravi.

Vložincu napovedi mora davčna uprava na zahtevo dati potrdilo o prejemu.

Delovodja
GREGORIČ, I. r.

Predsednik občine:
HARTNER, I. r.

Naznanjam

c. občinstvu, da imam

AUTOTAKSO

Vozim vsaki čas in v vsako smer po najnižjih cenah. — Priporoča se

FLISAR KAROL

lastnik autotaksija
MURSKA SOBOTA — HOTEL SLON
Telefon št. 40.

Proda se v Murški Soboti na prometnem kraju hiša z trgovino in 4 stanovanji ter pri- tiklinami. — Obenem se prodaja dve parceli pri Sokolskem domu. Naslov se poizve v 2 knjigarni HAHN v M. Soboti.

Proda se travnik

v PUCONCIH. Vprašati je v Puconcih hišna številka 100.

Izda se veliki trgovski lokal sposoben tudi za pisarno na prometnem kraju MURSKA SOBOTA.

Izda se stanovanje z eno sobo, kuhinjo in shrambo. 2 Naslov se poizve v knjigarni Hahn.

2 šivilji za perilo

spretni, prvovrstni in samostojni delavki za moške srajce se proti dobremu plačilu in s stalno namestitvijo takoj sprejmete. Poiz- vedbe in navedba sposobnosti ter starosti na: J. DÜTSCH, Pančevo.

KOMPAS - MEDIATOR RADIOAPARAT

100% automatizirana serija
MADE in HOLLAND 1940.

NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!

Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.